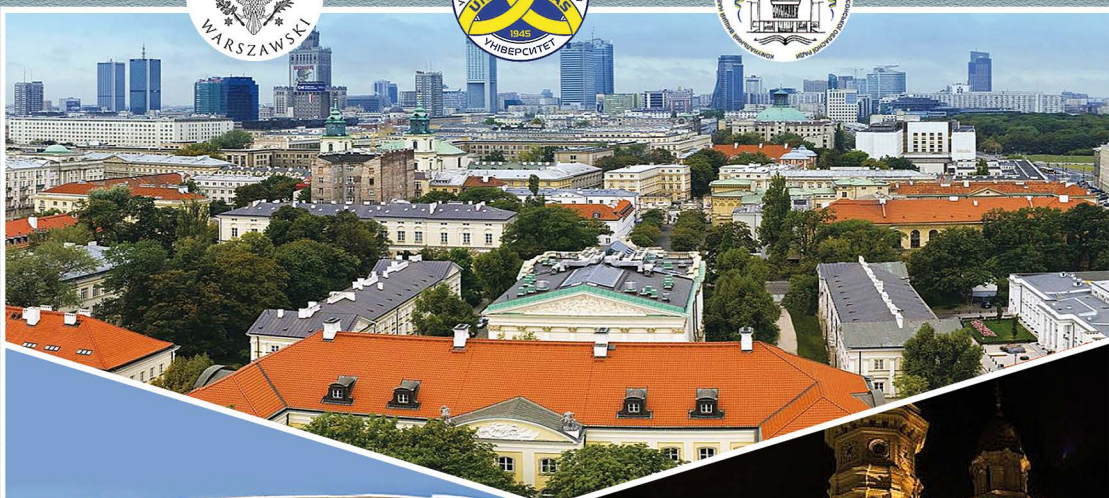

WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU EDUKACJI I NAUKI W KONTEKŚCIE INTERDYSCYPLINARNYM.

DIALOG KULTUR JAKO CZYNNIK INTEGRACJI

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ В ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ.

ДІАЛОГ КУЛЬТУР ЯК ЧИННИК ІНТЕГРАЦІЇ

2019
Варшава – Ужгород – Херсон

2019
Warszawa – Uzhhorod – Cherson

CENTRUM KSZTAŁCENIA NAUCZYCIELI JĘZYKÓW OBCYCH I EDUKACJI EUROPEJSKIEJ
UNIwersytetu warszawskiego
ЦЕНТР ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ОСВІТИ
ВАРШАВСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ
UNIwersytet narodowy w użhorodzie
УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
AKADEMIA KSZTAŁCENIA USTAWICZNEGO W CHERSONIU
ХЕРСОНСЬКА АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ

**WSPÓŁCZESNE TRENDY ROZWOJU EDUKACJI I NAUKI
W KONTEKŚCIE INTERDYSCYPLINARNYM.**

DIALOG KULTUR JAKO CZYNNIK INTEGRACJI

Pod redakcją:

Ivan Zymomyra, Vasyi Ilnytskyj, Danuta Romaniuk, Agnieszka Sochal

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ І НАУКИ
В ІНТЕРДИСЦИПЛІНАРНОМУ КОНТЕКСТІ.**

ДІАЛОГ КУЛЬТУР ЯК ЧИННИК ІНТЕГРАЦІЇ

За редакцією:

Іван Зимомря, Василь Ільницький, Данута Романюк, Аґнешка Сохал

Warszawa – Użhorod – Chersoń
2019

Варшава – Ужгород – Херсон
2019

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43
С 91

Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті. Діалог культур як чинник інтеграції / [редактори-упорядники: І. Зимомря, В. Ільницький, Д. Романюк, А. Сохал]. – Варшава – Ужгород – Херсон: Посвіт, 2019. – 290 с.

Współczesne trendy rozwoju edukacji i nauki w kontekście interdyscyplinarnym. Dialog kultur jako czynnik integracji / [red.: I. Zymomyra, W. Ilnytskyj, D. Romaniuk, A. Sochal]. – Warszawa – Użhorod – Chersoń: Posvit, 2019. – 290 s.

ISBN 978-617-7235-50-6

Видання містить матеріали, що лягли в основу доповідей IV-ї Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні тенденції розвитку освіти і науки в інтердисциплінарному контексті». Молоді та досвідчені науковці висвітлюють актуальні питання в галузях мистецтвознавства, історичних, суспільних та природничих наук, педагогіки, філології, краєзнавства, туризмознавства, фізичного виховання та реабілітації. Матеріали стануть корисними для широкої наукової громадськості, викладачів, аспірантів, студентів.

УДК 371.1:001(08)
ББК 74.04я43

Kolegium redakcyjne:

dr hab., prof. **I.Zymomyra**; dr hab., prof. **M.Zymomyra**; dr hab., prof. **W.Ilnytskyj**; **V.Boychuk**; dr **P.Davydov**; dr **O.Zubchuk**; dr hab., prof. **R.Korsak**; dr hab., prof. **J.Kuzmenko**; dr hab., prof. **O.Newmerzycka**; dr **O.Zymomyra**; dr **M.Pahuta**.

Redakcyjna kolegia:

доктор філологічних наук, проф. **І.Зимомря**; доктор філологічних наук, проф. **М.Зимомря**; доктор історичних наук, проф. **В.Ільницький**; **В.Бойчук**; кандидат філософських наук, доцент **П.Давидов**; кандидат філософських наук, доцент **О.Зубчик**; доктор педагогічних наук, проф. **Р.Корсак**; доктор педагогічних наук, проф. **Ю.Кузьменко**; доктор педагогічних наук, проф. **О.Невмержицька**; кандидат філологічних наук, доц. **І.Зимомря**; кандидат педагогічних наук, доц. **М.Пагута**.

Recenzenci:

dr hab., prof. **Jan Grzesiak**
dr hab., prof. **Ihor Dobriański**

Рецензенти:

д-р габ., проф. **Ян Гжесяк**
д-р педагогічних наук, проф. **Ігор Добрянський**

© І. Зимомря, В. Ільницький, Д. Романюк, А. Сохал, 2019
© Посвіт, 2019

соціально-економічних умовах: *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 23 березня 2018 року*. Житомир: ПП «ДжіВіЕс», 2018. С. 90–92.

6. Непша О.В., Ушаков В.С. Фізична культура як середовище виховання школярів. *Наука III тисячоліття: пошуки, проблеми, перспективи розвитку: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (20–21 квітня 2017 року): збірник тез*. Бердянськ: БДПУ, 2017. С. 309–310.

Тетяна ЗАВ'ЯЛОВА, Олександр НЕПША, Лариса ПРОХОРОВА
(Мелітополь, Україна)

ХИЖНЯК АНДРІЙ АНДРІЙОВИЧ – ФУНДАТОР ГЕОГРАФІЧНОЇ НАУКИ В ЗАПОРІЗЬКІЙ ОБЛАСТІ

Хижняк Андрій Андрійович народився 23 квітня 2015 року в с. Біленьке Велико-Хортицького району Запорізької області (до 1917 року с. Біленьке Єкатеринославського повіту Єкатеринославської губернії в селянській сім'ї). В 1929 році закінчив Біленьську семирічну трудову школу. Член союзу РВШ та НУ з 1932 року. Рано Андрій розпочинає свою трудову діяльність. Після закінчення трудової школи з 1930 по 1934 рр. працює чорноробчим на будівництві шосе Запоріжжя-Дніпропетровськ; різноробчим в Дніпробуді [1, 3].

В цей же час Андрій навчається у вечірньому технікумі. Який закінчив в 1932 році і отримав спеціальність «Технік проєктувальник», за якою працював на різних підприємствах до 1937 року. З 1937 по 1941 роки студент Одеського державного університету, під час навчання в університеті працює у вечірніх школах. З 1944 року вчителює у Дніпропетровській області.

У вересні 1944 року вступає на 5 курс Дніпропетровського державного університету для продовження перерваного навчання. В ДДУ при кафедрі геотектоніки і геології протягом 1944–1945 років вивчає геологію і географію Томаківського району Дніпропетровської області, а також розпочинає вивчення природи Дніпровських плавнів. Висока оцінка дипломної роботи з цієї тематики з боку державної екзаменаційної комісії ДДУ сприяла основою до залишення А. А. Хижняка в університеті для наукової і науково-педагогічної діяльності при інституті геології, а потім на геолого-географічному факультеті ДНУ. В червні 1945 року закінчи повний курс геолого-географічного факультету Дніпропетровського державного університету за спеціальністю географа і рішенням ДЕК йому була присвоєна кваліфікація наукового співробітника географічних наук, викладача ВНЗ та звання вчителя середньої школи.

В 1945–1948 г. Андрій Андрійович молодший науковий співробітник, асистент інституту геології та геолого-географічного факультету Дніпропетровського державного університету. З час роботи в ДДУ молодшим науковим співробітником та асистентом склав кандидатські мінімуми і почав роботу над дисертаційною темою. Накопичені дані з теми дисертації до 1947 року дозволили йому надати Голові Ради Міністрів УРС М.С. Хрущову письмово та усно свої міркування з питання господарського використання плавнів. За ініціативою М.С. Хрущова з цього питання були прийняті відповідні постанови Ради міністрів і ЦК КП (б)У про освоєння плавнів., які вже з 1948 року стали широко розвиватися.

З 01.10.1948 по 07.09.1953 рр. працює викладачем і старшим викладачем кафедри географії Курського педагогічного інституту. В Курську продовжую вести науково-дослідну роботу над тією ж темою (початок був у ДДУ), яка у зв'язку з постановою Ради міністрів СРСР від 1950 року розширилась і декілька зміниласьпродолжаю вести научно-исследовательскую роботу над той же темой (начало было в ДГУ), которая в связи с постановлением Совета министров СССР от 1950 года расширилась и несколько видоизменилась (первоначально называлась «Об освоении пойм рек юга европейской части СССР» (з характеристики пойм Курського пединститута). Вона називається так «К вопросу об освоении речных пойм

лесостепных и степных районов Европейской части СССР» (комплексно-географическая характеристика района затопления в связи с сооружением Каховского гидроузла). Робота ця близька до завершення. Окремі глави її отримали позитивну оцінку працівників Академії наук СРСР. Однак віддаленість від об'єкту дослідження затримує її закінчення і змушує зміни місця роботи (навіть в середині року) до отримання можливості працювати на великому будівництві на півдні України, поблизу району затоплення, яким він довгий час цікавився (із автобіографії, підписаної 15.09.1952 року).

З 1953 по 1968 року Хижняк А.А. працює в Мелітопольському державному педагогічному інституті. За цей час Андрій Андрійович обіймав різні посади від старшого викладача геології по кафедрі хімії (1953 р) до декана природничо-географічного факультету (1961–1968 рр.). 28 травня 1954 року рішенням Ради інституту географії АН СРСР присуджена вчена ступінь кандидата географічних наук. З 1962 по 1968 роки очолював кафедру фізичної географії і геології [2, 3].

В 1957 році за ініціативою групи краєзнавців і під його керівництвом було створено Мелітопольський відділ Українського філіалу Географічного товариства СРСР [2].

А.А. Хижняк вивчав природу заплавлених угідь причорноморських і приазовських річок: Великого і Малего Утлюка, Ташенука, Обитичної, Берди та інших. Особлива увага приділялася річці Молочній. Справжній географ, Андрій Андрійович намагався розвинути у молоді інтерес до подорожей рідним краєм. Він брав участь у розробці туристичних маршрутів по Запорізькій та Херсонській областях. Його можна було зустріти в правлінні ДніпроГЕС, обласному краєзнавчому музеї, заводі «Запоріжсталь», острові Хортиця, дитячій екскурсійно-туристичній станції, рибоконсервному заводі в Генічеську. В 1961 році Андрій Андрійович Хижняк добився відкриття при Мелітопольському педінституті географічного факультету, який згодом став одним з найбільших в Україні. Він став першим деканом географічного факультету, створив достатню навчальну базу, підібрав однодумців викладачів і вчених і почав залучати студентів до наукового пошуку [1, 2, 3].

За час роботи в Мелітопольському педінституті ним опублікована низка робіт по Запорізькому краю:

- Нижнее Приднепровье: экон.-геогр. очерк. М.: Географгиз, 1956. 79 с.
- Запорізька область: (геогр. нарис). К.: Рад. школа, 1959. 126 с.
- Мелітополь: іст.-геогр. нарис / М. Алексєєв, Г. Барков, А. Хижняк. Запоріжжя: Кн.-газ. вид-во, 1962. 68 с.
- Известия Мелітопольского отдела географического общества охраны природы УССР / Геогр. о-во УССР, Укр. о-во охраны природы и содействия развитию природ. богатств; ред. кол.: П. П. Орлов, А. А. Хижняк [и др.]. Днепропетровск: Промінь, 1965. 172 с. Из содерж.: Хижняк А. Минеральные богатства Запорожского края / А. А. Хижняк. С. 5–16; Орлов П. Острова в Каховском водохранилище / П. П. Орлов, А. А. Хижняк. С. 137–141.
- Місто Мелітополь – важливий економічний центр України / А. А. Хижняк, М. Алексєєв // Екон. географія. 1967. Вип. 2. С. 184–190; Серп і молот. 1967. 7 січня.
- Про зміни Молочного лиману в зв'язку з його з'єднанням з Азовським морем і перспективи його використання / Хижняк А. А., Янковський Б. А. // Матеріали з метеорології і гідробіології України. К., 1963. С. 118–122.
- Запоріжжя; Запорізька область / Хижняк А. А., Беляєв Д. П. // Українська Радянська енциклопедія. К., 1961. Т. 5. С. 175–176; 178–181.
- Остров Бирючий // Известия Всесоюзного географического общества, Т. 89. Ленинград, 1967. С. 553–554 [1, 125–127].

В 1968 році за власним бажанням Андрій Андрійович був звільнений з посади декана і переїхав на постійне проживання до м. Белгород.

ЛІТЕРАТУРА

1. Арабаджі О.С., Барабоха Н.М., Донець І.А. та ін. Географи Мелітопольського державного педагогічного інституту (1961–1990): іст. нарис. Ч. 1. Мелітополь: Вид. будинок ММД, 2010. С. 76–77, 121–122.
2. Даценко Л.М., Воронка В.П., Стецишин М.М., Прохорова Л.А., Непша О.В., Іванова В.М., Мацюра М.В., Завялова Т.В., Самек Ю.І., Пекний Т.М., Канунніков С.М. Історія становлення кафедри фізичної географії *Розвиток географічної думки на півдні України: проблеми і пошуки: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції*. Мелітополь: «Видавництво Мелітополь», 2006. С. 19–23.
3. Хижняк Андрій Андрійович [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://melitopolbiblio.ucoz.ua/index/khizhnyak_andrij_andrijovich/0-237 [18.01.2019]

Володимир ІВАНЕНКО
(Мелітополь, Україна)

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ФІЗКУЛЬТУРНІЙ ОСВІТІ УЧНІВСЬКОЇ ТА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Аналіз теорії і педагогічної практики показав, що в сучасних навчальних умовах одним із пріоритетних напрямків вдосконалення фізичної культури стає інформатизація фізкультурної освіти учнівської та студентської молоді, що передбачає використання сучасних технологій, методів і засобів інформатики для реалізації ідей розвиваючого навчання, інтенсифікації всіх рівнів навчально-виховного процесу, підвищення його якості та ефективності [1, 5, 6].

У фізкультурній освіті, так само, як і в інших областях, назріла необхідність переходу від традиційних форм підготовки фахівців, спрямованого в першу чергу на накопичення певних знань, умінь і навичок для використання сучасних інформаційних технологій, дозволяє ефективніше здійснювати збір, обробку та передачу інформації, вести самостійну роботу і самоосвіту, якісно змінити зміст, методи і організаційні форми навчання [2, 3, 4].

Завданням підвищення ефективності навчання є розробка і використання нових дидактичних і методичних принципів і можливостей сучасних технологій в навчальному процесі. А це дозволяє визначити основні напрями вдосконалення сучасних інформаційних технологій в фізкультурній освіті [1–5]:

1. Розробка і вдосконалення педагогічних технологій, застосування засобів інформатизації в різних ланках і на етапах системи безперервної фізкультурної освіти (загальноосвітня школа, заклад вищої освіти, професійний коледж).
2. Розвиток науково-педагогічних основ інформатизації безперервної фізкультурної освіти.
3. Забезпечення вільного доступу до сучасного інформаційно-методичного та науково-педагогічного потенціалу, дистанційної підготовки учнів, студентів, викладачів, методистів з фізичної культури.
4. Удосконалення методичної системи навчання інформатиці, інформаційних технологій в системі безперервної фізкультурної освіти.
5. Психолого-педагогічна підтримка технологій в фізкультурній освіті та фізіолого-гігієнічної профілактиці порушень здоров'я.
6. Розробка науково-педагогічних основ розвитку змісту і методичних системи навчання інформатиці, застосування засобів інформатизації у всіх ланках системи безперервної фізкультурної освіти.
7. Педагогічно-хронометричні вимоги ефективного використання засобів обчислювальної техніки, інформаційних технологій.